

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРОЕКОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра акушерства і хірургії

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Лук'янчук Іван Сергійович

УДК 619:618.14

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Ефективність застосування препарату Alizin для лікування піометри у
кішок

211 Ветеринарна медицина

Подається на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на
відповідне джерело.

(підпис, ініціали та прізвище здобувача вищої освіти)

Керівник роботи
Ковальова Людмила Олександрівна
к. вет. н., старший викладач
Ковальов Павло Вікторович
к. вет. н., доцент

Житомир - 2020

АНОТАЦІЯ

Лук'янчук І. С. Ефективність застосування препарату Alizin для лікування піометри у кішок. – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 211 – ветеринарна медицина. – Житомирський національний агроекологічний університет, Житомир 2020.

Зміст анотації. В роботі проведено вивчення розповсюдження піометри у кішок в м. Бердичеві, досліджено причини виникнення та перебіг захворювання. Досліджено гематологічні та біохімічні показники крові у хворих на піометру кішок. Проведено та проаналізовано ефективність консервативного лікування піометри за застосування «Алізину» та «Ензапрост 25».

Піометра – накопичення гною в матці, в основі захворювання лежить порушення гормональної функції яєчників, а саме залозисто-кістозна гіперплазія ендометрія, хронічний ендометрит і піометра. Встановлено, що дана патологія найчастіше зустрічається у кішок віком 2-5 років та становить 58,3% від загальної кількості хворих на піометру кішок. Найменша кількість захворювань спостерігається у кішок віком до 1 року та становить лише 10,4 % від загальної кількості хворих. Було зафіксовано, що найчастіше в клініку з ознаками піометри зверталися власники кішок британської короткошерсної породи, донський або канадський сфінкс, персидської, бенгальської, звичайної домашньої та шотландської порід.

Перебіг піометри у кішок характеризується зниженням вмісту гемоглобіну та еритроцитів, збільшенням ШОЕ та кількості лейкоцитів. За даними біохімічного аналізу крові у хворих на піометру кішок спостерігається збільшення загального білка, підвищення активності АлАт та АсАт, α -амілази та ГГТ.

Встановлено, що запропоноване нами лікування: Алізін в дозі 15 мг/кг за наступною схемою: 0 день, 1 день, 7 день та 14 день лікування, препарат вводили підшкірно. Кобактан 1 мл на 20 кг живої ваги один раз на добу

протягом 7 діб, в/м. Метронідазол (Basalt) в дозі 10мг/кг два рази на добу протягом 7 діб. Єнтерол 250 по ½ капсули 2 рази на добу протягом 10 діб внутрішньо. Укрлів в дозі 12 мг/кг живої ваги один раз на добу, ввечері протягом 30 діб внутрішньо призводить до зупинки запального процесу в організмі хворих кішок, евакуації вмістимого матки, зняття інтоксикації та видужуванню тварин.

Ключові слова: алізін, біохімічні показники, гематологічні, ентерол 250, кішка, оваріогістеректомія, піометра, укрлів.

Qualifying scientific work for a Master's degree, in specialty 211 – Veterinary Medicine. – Zhytomyr National Agroecological University, Zhytomyr, 2020.

Annotation content. The scientific work highlights the investigation of the distribution, causes of occurrence, and progression of pyometra in cats in Berdychiv. Hematological and biochemical blood indices in cats ill with pyometra were studied. The paper also presents and analyzes the investigation into the efficiency of the conservative method of pyometra treatment with the use of "Alizin" and "Enzaprost 25".

A pyometra is a collection of pus distending the uterine cavity. The disease is based on hormonal dysfunction of the ovaries, or that is to say, glandular-cystic hyperplasia of the endometrium, chronic endometritis, and pyometra. It has been established that this pathology is most commonly found in cats aged 2 to 5 years old and accounts for 58.3% of the total number of cats ill with pyometra. The lowest number of diseases is observed in cats under 1 year of age and is only 10.4% of the total number of those ill with pyometra. It was recorded that the owners of such pet breeds as: British Short Hair, Don or Canadian sphinx, Persian, Bengal, common domestic and Scottish breeds most often consult a veterinarian as for the signs of pyometra among their cats.

The course of pyometra in cats is characterized by the decrease in the content of hemoglobin and erythrocytes, the increase in ESR and in the number of

leukocytes. The biochemical analysis of blood in cats ill with pyometra made it possible to reveal the increase in crude protein, and increased activity of AlAt and AsAt, as well as the activity of α -amylase and GGT.

It was found that our proposed treatment: Alizin at a dose of 15 mg / kg according to the following scheme: 0 day, 1 day, 7 days and 14 days of treatment, the drug was administered subcutaneously. Cobactan 1 ml per 20 kg of live weight once a day for 7 days, intravenously. Metronidazole (Basalt) at a dose of 10 mg / kg twice a day for 7 days. Enterol 250 ½ capsules 2 times a day for 10 days orally. Ukrliv at a dose of 12 mg / kg live weight once a day, in the evening for 30 days internally stops the inflammatory process in the body of ill cats, evacuation of the uterus, removal of intoxication and recovery of animals.

Key words: cat, pyometra, Allisin, Enterol 250, Ukrliv, ovariohysterectomy, hematological and biochemical indices.

ЗМІСТ

Анотація	2
Вступ	6
1. Огляд літератури	8
1.1. Піометра у самок дрібних тварин	8
1.2. Лікування хворих піометрою тварин	9
1.3. Заключення з огляду літератури	13
2. Результати досліджень	15
2.1. Матеріали та методи	15
2.2. Характеристика бази виконання дипломної роботи	16
2.3.1. Розповсюдження піометри у кішок в м. Бердичів	17
2.3.2. Клінічні ознаки та патоморфологічні зміни при піометрі у кішок	21
2.3.3. Діагностика та консервативне лікування піометри у кішок	23
Аналіз і узагальнення результатів власних досліджень	33
Висновки та пропозиції	36
Список літературних джерел	37
Додатки	40

Вступ

Діагноз «піометра» досить часто зустрічається у самок дрібних домашніх тварин та викликає серйозні занепокоєння зі сторони власників. Більшість лікарів ветеринарної медицини встановлюючи даний діагноз тварині пропонують її власникам проведення оваріогістеректомії. Але враховуючи наявність великої кількості високопородних тварин, які куплені власником для розведення говорить нам про необхідність удосконалення та вивчення різних схем консервативного лікування піометри.

Піометра – накопичення гнійного ексудату в порожнині матки. Причини виникнення піометри досить різняться, одна автори вважають, що під час еструсу шийка матки відкривається і в її порожнину проникають мікроорганізми, які і призводять до виникнення запалення. Інші автори вважають, що основною причиною виникнення піометри є порушення гормонального балансу організму. Отже, дослідження основних причин виникнення піометри та удосконалення методів консервативного лікування є досить актуальною проблемою у сучасній ветеринарії. Відсутність лікування не лише консервативного але і оперативного несе пряму загрозу життю тварини [1-15].

Метою наших досліджень було проведення порівняння ефективності двох консервативних методів лікування піометри у кішок.

Завдання роботи: встановити розповсюдженість, порідну приналежність, вік захворювання серед кішок у м. Бердичів; провести гематологічне та біохімічне дослідження крові кішок хворих на піометру; порівняти ефективність застосування різних схем лікування кішок; дослідити статеві органи за допомогою узд діагностики; провести гістологічні дослідження видалених маток.

Методи проведення досліджень. У відповідності з метою при проведенні досліджень використані клінічні, гематологічні, біохімічні, ультразвукові, гістологічні та статистичні методи досліджень.

Об'єкт дослідження: кішки різних порід та різного віку у яких встановлено діагноз «піометра».

За темою кваліфікаційної роботи опубліковано:

1. Ковальова Л. О., Лук'янчук І. С. Ефективність застосування «ALIZIN» фірми VIRBAC для лікування піометри у кішок. *Наукові здобутки студентської молоді у ветеринарії* : зб. матеріалів XXI наук.-практ. конф. магістрів та бакалаврів, 30 січ. 2020 р. Житомир: «ЖНАЕУ» 2020. –Вип. 11. – С. 56–59.
2. Ковальова Л. О., Лук'янчук І. С. Гематологічні та біохімічні показники крові у кішок хворих на піометру. *Наукові читання 2020: Сучасні підходи забезпечення здоров'я тварин та якості кормів і харчових продуктів* матеріали наук.-практ. конф, листопад-січень. 2019-2020 рр. – Житомир: «ЖНАЕУ» 2020. – С. 119–122.
3. Лук'янчук І. С. Розповсюдження та особливості клінічних проявів піометри у кішок. *Наукові здобутки студентської молоді у ветеринарії* : зб. матеріалів XXI наук.-практ. конф. магістрів та бакалаврів, 30 січ. 2020 р. Житомир: «ЖНАЕУ» 2020. –Вип. 11. – С. 59–62.

Практичне значення отриманих результатів полягає у впровадженні в лікування удосконалених схем лікування піометри. Результати досліджень викотривуються в науковій та навчальній роботі кафедри акушерства і хірургії ЖНАЕУ.

Структура та обсяг роботи. Дипломна робота викладена на 35 сторінках комп'ютерного тексту і складається з вступу, огляду літератури, матеріалів і методів, власних досліджень, висновків, пропозицій та переліку використаних літературних джерел. Текст ілюстрований 4 таблицями та 10 рисунками.

Висновки та пропозиції

1. Гнійне запалення матки у кішок виникає незалежно від породи та віку, але найчастіше за рахунок контамінації піхви різними мікроорганізмами під час тічки або в'язки та після згодовування гормональних препаратів.
2. Протікання піометри характеризується зниження гемоглобіну та еритроцитів, підвищенням кількості лейкоцитів та ШОЕ, а також збільшенням активності АЛТ, АСТ, ГГТ та амілази.
3. Запропонована нами схема лікування: Алізін в дозі 15 мг/кг за наступною схемою: 0 день, 1 день, 7 день та 14 день лікування, препарат вводили підшкірно. Кобактан 1 мл на 20 кг живої ваги один раз на добу протягом 7 діб, в/м. Метронідазол (Basalt) в дозі 10мг/кг два рази на добу протягом 7 діб. Єнтерол 250 по ½ капсули 2 рази на добу протягом 10 діб внутрішньо. Укрлів в дозі 12 мг/кг живої ваги один раз на добу, ввечері протягом 30 діб внутрішньо, дає гарний терапевтичний ефект в лікуванні піометри.
4. Для уточнення і підтвердження у кішок клінічного діагнозу «піометра» проводити ультразвукове дослідження статевих органів та дослідження крові з визначенням вмісту не лише лейкоцитів, рівня ШОЕ, але й α -амілази, АСТ, АЛТ, ГГТ та креатинкінази.
5. Для консервативного лікування піометри у кішок запропоновано наступну схему лікування: Алізін в дозі 15 мг/кг за наступною схемою: 0 день, 1 день, 7 день та 14 день лікування, препарат вводили підшкірно. Кобактан 1 мл на 20 кг живої ваги один раз на добу протягом 7 діб, в/м. Метронідазол (Basalt) в дозі 10мг/кг два рази на добу протягом 7 діб. Єнтерол 250 по ½ капсули 2 рази на добу протягом 10 діб внутрішньо. Укрлів в дозі 12 мг/кг живої ваги один раз на добу, ввечері протягом 30 діб внутрішньо. Дана схема дає позитивні результати лікування кішок при піометрі.

Список літературних джерел

1. Симпсон Дж., Ингланда Г., Харан М. Руководство по репродукции и неонатологии собак и кошек. – Москва, Софион, 2005. – С. 1-215.
2. Землянкин В.В. Гистоморфологическая картина половых органов кошек с пиометрой и ее влияние на выбор способа терапии больных животных [Электронный ресурс] / В.В. Землянкин. - Режим доступа:// www.vetportal.ru/download.
3. Константиновский А.А. Гнойный эндометрит (пиометра) [Электронный ресурс]/ А.А. Константиновский. - Режим доступа: http://www.doctor-m.ru/a_05.php.
4. Омеляненко М.М. Ендометрит і піометра сук (клініко-експериментальні дані): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.07/ М.М. Омеляненко. – К., 2004. – 16с.
5. Величко С.В. Діагностика та оперативне лікування піометри у сук / С.В. Величко, В.М. Лакатош, Л.Є. Воробченко // 3-тя міжнар. наук.-практ. вет. конф. з проблем дрібних тварин, 12-14 травня 2004 р. – Полтава, 2006. – С. 85-87.
6. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин / [М.І. Харенко, С.П. Хомин, В.П. Кошовий та ін.]; під ред. М.І. Харенко. – Суми: Вид-во "Козацький вал", 2005. – С. 152-192, 477-486.
7. Ноздрачев А.Д. Анатомия кошки / А.Д. Ноздрачев. – Л.: Наука, 1973. – С. 10-108.
8. Фольмерхаус Б. Анатомия собаки и кошки / Б. Фольмерхаус, Й. Фревейн. – М.: Аквариум, 2003. – 283 с.
9. Peter A. Die Arterienversorgung von Eierstock und Eileiter. Untersuchungen bei Hund und Katze / A. Peter // Zschr. Anat. Entw. gesch. – 1929. – 89. – P. 763.
10. Ветеринарне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології: підручник / [В.А. Яблонський, С.П. Хомин, Г.М. Калиновський та ін.]; під ред. В.А. Яблонського, С.П. Хомина. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 600с.

11. Kühn, J. Makroskopisch-anatomische Untersuchungen am Blutgefäßsystem der weiblichen Geschlechtsorgane der Hauskatze / J. Kühn // Diss. med. vet. München. - 1980. – 5 - P. 80-115.
12. Nitschke, T. Der M. compressor venae dorsalis penis s. clitoridis des hundes / T. Nitschke // Anatomischer anzeiger. – 1966. – 118, 8. – P. 193-208.
13. Карпов В.А. Акушерство мелких животных / В.А. Карпов. – М.: Россельхозиздат, 1984. – 237с.
14. Merkt, H. Die Bursa ovarica der Katze. Mit einer vergleichenden Betrachtung der Bursa ovarica des Hundes, Schweines, Rindes und Pferdes sowie des Menschen / H. Merkt // Diss. med. vet. Hannover. - 1948. - P. 185-220.
15. Bruyn-Ouboter, E. Über die Strukturverhältnisse des juvenilen und gravid gewordenen Uterus der Karnivoren, *Canis familiaris* und *Felis domestica*, und von *Lepus cuniculus* mit spezieller Berücksichtigung der bleibenden, für den Nachweis einer bereits vorhanden gewordenen Trächtigkeit wichtigen anatomischen Merkmale / E. Bruyn-Ouboter // Diss. med. vet. Bern. - 1911. - P. 35-84.
16. Lanz, A. Beiträge zur Kenntnis über die Entwicklung des Epoophorons und Paroophorons bei Schweine-, Hunde- und Katzenföten / A. Lanz // Diss. med. vet. Berlin. - 1938. - P. 81-95.
17. Simic, V. Anatomische und röntgenologische Untersuchungen der Vaskularisation des Eierstockes, des Eileiters, der Eierstocktasche, und der kranialen Teile der Gebärmutterhörner bei der Katze, im Vergleich mit der Hündin / V. Simic, R. Andric // Tierärztl. Umschau. - 1968. - 23. - P. 280-286.
18. Делберт Дж. Карлсон. Домашний ветеринарный справочник для владельцев кошек / Делберт Дж. Карлсон, Джеймс М. Гиффи, Лиза Д. Карлсон. – М.: Центрполиграф, 1999. – 570с.
19. Jemmett, J.E. A survey of sexual behaviour and reproduction of female cats / J.E. Jemmett, J.M. Evans // J. Small Anim. Pract. – 1977. – 18. – P. 31.
20. Справочник ветеринарного врача / Н.М. Алтухов, Б.А. Афанасьев, Б.А. Башкиров [и др.]. – М.: Колос, 1996. – 452с.
21. Гончаров В.П. Справочник по акушерству и гинекологии животных /

- В.П. Гончаров, В.А. Карпов. – М.: Колос, 1991. – 15-40, 150-285 с.
22. Справочник ветеринарного врача / П.П. Достоевский, Н.А. Судаков, В.А. Атамась [и др.]. - К.: Урожай, 1990. – 767с.
23. Холста Б.С. Захворювання котячих, що передаються статевим шляхом і під час штучного осіменіння / Б.С. Холста // Здоров'я дрібних тварин. - 2008. - №9(48). – С. 2-6.
24. Минаева С. Основные гинекологические патологии собак и кошек / С. Минаева, Е. Болдырева // Ветеринарная газета. – 1998. - 6-7 мая.
25. Болезни собак и кошек / А.Д. Белов, Е.П. Данилов, И.И. Дукур [и др.]. – 2-е изд. – М.: Колос, 1995. - 386с.
26. Болезни собак и кошек: справ. пособие / С.И. Братюха, И.С. Нагорный, И.П. Ревенко [и др.]. - 3-е изд., перераб. и доп. - К.: Вища шк., 1989. -250с.
27. Fayrer-Hosken R.A. Pyometra / R.A. Fayrer-Hosken // The Internet vet. column. - 1994. - Vol. 1, №15. - P. 15-18.
28. Hammett D.A. Pyometra: General information / D.A. Hammett, G.S. Russel // in Internet published.
29. Барр Ф. Ультразвуковая диагностика заболеваний собак и кошек / Ф. Барр ; пер. с англ. З. Зарифова. – М.: Аквариум ЛТД, 1999. – 208с.
30. Иванов В.В. Ультрасонографическая дифференциация перитонита у мелких домашних животных [Электронный ресурс]/ В.В. Иванов. – Режим доступа: // www.vet.kazan.ws.
31. Рудницкий Л.В. О чём говорят анализы / Л.В. Рудницкий. - СПб: Питер, 2008. – 156 с.
32. Интерпретация гематологических исследований / Л.М. Верхоглядова, Л.В. Курганова, Н.И. Миронова, П.Р. Пульняшенко // Здоров'я дрібних тварин. – 2008. - №8. – С. 18-22.